

รายงาน
การปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์
(Faculty Practice)
ปีการศึกษา 2564

ของอาจารย์หยาดชล ทวีธนาภรณ์
สถานที่ปฏิบัติงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์หยาดชล ทวีธนาวิชญ์ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพยาบาลจิตเวช มีความประสงค์พัฒนาความเชี่ยวชาญทางการพยาบาลเกี่ยวกับ พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ โดยปฏิบัติการพยาบาลที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty Practice) เป็นการนำความเชี่ยวชาญของอาจารย์พยาบาล ไปให้บริการแก่ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ เป็นรายบุคคล ครอบคลุม กลุ่มและชุมชนเพื่อเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญทางการพยาบาลของตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์สำหรับสถาบันการศึกษาที่มีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตัวบ่งชี้ที่ 9 ร้อยละของอาจารย์ที่สอนวิชาการพยาบาลและวิชาการรักษาโรคเบื้องต้น ปฏิบัติการพยาบาลในสาขาที่รับผิดชอบ

ลงชื่อ.....

วันที่.....

รูปแบบการทำ Faculty Practice ของอาจารย์พยาบาล

- () 1. ทำงานร่วมกับ APN/พยาบาลผู้ชำนาญการ มี case load ในคลินิกการพยาบาล
- () 2. ทำงานร่วมกับผู้บริหารในการพัฒนารูปแบบบริหารพยาบาล คุณภาพงานบริการพยาบาลเพื่อผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย หรือการพัฒนาบุคลากร/กำลังคน
- () 3. ทำงานร่วมกับ APN/พยาบาลผู้ชำนาญการขึ้นไป ทำวิจัย ใช้ผลงานวิจัย พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล หรือพัฒนาความรู้จากกรณีศึกษาในสถานการณ์จริง
- () 4. สร้างความรู้จากการปฏิบัติและการวิจัย ตีพิมพ์ผลงานวิชาการร่วมกับฝ่ายการพยาบาล เป็นต้น
- () 5. Individual Development Plan (IDP) ของอาจารย์แต่ละท่านที่สามารถออกแบบการเพิ่มพูนประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ความเป็นมาและความสำคัญของการปฏิบัติการพยาบาล (Faculty Practice)

ปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาที่สำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ป่วยเท่านั้น รวมไปถึงญาติ ผู้ดูแล และบุคคลในสังคม และยังพบว่าผู้ป่วยจิตเวชมักขาดโอกาสและการสนับสนุนในสังคมทำให้ตกเป็นเหยื่อ ในรูปแบบต่าง ๆ หรือเสี่ยงต่อการก่อคดีอุกฉกรรจ์จากข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังที่มารับบริการกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลบ้านโป่ง พบปัญหา ขาดการรักษา รับประทานยาไม่ต่อเนื่อง มีอาการทางจิตกำเริบบ่อยๆ และผู้ป่วยจิตเวชที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (Serious Mental Illness High Risk To Violence) ได้แก่ ผู้ป่วยจิตเวชที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายสูง ได้แก่ผู้ป่วยมีประวัติทำร้ายตัวเองด้วยวิธีรุนแรงมุ่งหวังให้เสียชีวิต จากการดูแลผู้ป่วย จิตเวชเรื้อรังที่ผ่านมาพบว่า ในส่วนของญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยก็ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจาก เป็นโรคที่ก่อให้เกิดภาวะสูงในการดูแล ส่งผลให้ญาติมีความท้อแท้เบื่อหน่าย หหมดความหวังและกำลังใจในการรักษา ประกอบกับอาการของผู้ป่วยไม่คงที่ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทางภาครัฐต้องเร่งให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการฉีดวัคซีนและการดูแลรักษาพยาบาลและการส่งต่อผู้ติดเชื้อเข้ารับการรักษาตามระบบ ทำให้การดำเนินงานการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนทำได้ไม่ทั่วถึง และจากจากดำเนินงานที่ผ่านมาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อยังไม่มียุทธศาสตร์การดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เนื่องด้วยปัญหาจำนวนบุคลากรมีน้อย แต่มีภาระงานที่ต้องทำให้ครอบคลุมทุกด้าน

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ และกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลบ้านโป่ง ได้ประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ในชุมชนพื้นที่ตำบลหนองอ้อ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติการพยาบาล

เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ในชุมชน ตำบลหนองอ้อ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

กิจกรรมการปฏิบัติการพยาบาล

วันเวลาที่ปฏิบัติการพยาบาล	รายละเอียดกิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	รายชื่อพยาบาล APN/RN ระดับชำนาญการที่ร่วมงาน
21 ม.ค. 65	- วางแผนการจัดทำแผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ร่วมกับพยาบาลชำนาญการ	8	- นางลัดดา ผลงาม (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ) - นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
25 ม.ค. 65	- ร่วมกับทีมสุขภาพชุมชน (พยาบาลวิชาชีพและ อสม.) เพื่อค้นหาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ - ประชุมทีมสุขภาพชุมชน (พยาบาลวิชาชีพและ อสม.) เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการดูแลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
26 ม.ค. 65	- เยี่ยมบ้านผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ หมู่ 10 เพื่อค้นหาปัญหา อุปสรรคและความต้องการการช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
27 ม.ค. 65	- เยี่ยมบ้านผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ หมู่ 13 เพื่อค้นหาปัญหา อุปสรรคและความต้องการการช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
28 ม.ค. 65	- เยี่ยมบ้านผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ หมู่ 9 เพื่อค้นหาปัญหา อุปสรรคและความต้องการการช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
1 ก.พ. 65	- ประชุมทีมสุขภาพชุมชนเพื่อสรุปข้อมูลการเยี่ยมบ้าน(ปัญหา อุปสรรคและความ	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

วันเวลาที่ ปฏิบัติการ พยาบาล	รายละเอียดกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง	รายชื่อพยาบาล APN/RN ระดับชำนาญการที่ร่วมงาน
	ต้องการการช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย) - พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยที่ มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ในชุมชน		(ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
3 ก.พ. 65	- ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลตามแนวปฏิบัติ ทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติ ทางด้านอารมณ์ในชุมชน(ครั้งที่ 1) - ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล - ปรับปรุงแนวปฏิบัติทางการพยาบาล	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
7 มี.ค. 65	- ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลตามแนวปฏิบัติ ทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติ ทางด้านอารมณ์ในชุมชน หมู่ 10 และ หมู่ 13 (ครั้งที่ 2) - ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล - ปรับปรุงแนวปฏิบัติทางการพยาบาล	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
8 มี.ค. 65	- ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลตามแนวปฏิบัติ ทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติ ทางด้านอารมณ์ในชุมชน หมู่ 9 (ครั้งที่ 2) - ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล - ปรับปรุงแนวปฏิบัติทางการพยาบาล - ประชุมเพื่อสรุปผลการพัฒนาแนวปฏิบัติ ทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติ ทางด้านอารมณ์ในชุมชน พื้นที่ตำบลหนอง อ้อ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)
9 มี.ค. 65	- นำเสนอ แนวปฏิบัติทางการพยาบาล ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ใน ชุมชน พื้นที่ตำบลหนองอ้อ อ.บ้านโป่ง จ. ราชบุรี	8	- นางยุพา พูลสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ)

วันเวลาที่ ปฏิบัติการ พยาบาล	รายละเอียดกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง	รายชื่อพยาบาล APN/RN ระดับชำนาญการที่ร่วมงาน
			- นางลัดดา ผลงาม (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)

ผลการปฏิบัติการพยาบาล

ภายหลังจากค้นหาปัญหา อุปสรรค และความต้องการการช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์จนพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ในชุมชน พื้นที่ตำบลหนองอ้อ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี และจากการได้ปฏิบัติกิจกรรมตามแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ในชุมชน พบผลลัพธ์ที่ดี ดังนี้

1. กรณีศึกษาที่ 1 ผู้สูงอายุหญิงอายุ 80 ปี มีภาวะซึมเศร้าลดลง หลังจากได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจากทีมเยี่ยมบ้าน (อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ และอาจารย์พยาบาล)
2. ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า (Major depressive disorder) มีปัญหาเรื่องการรับประทานยา ทั้งการรักษาโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และยาโรคซึมเศร้า ไม่ถูกต้อง และไม่ไปพบจิตแพทย์และ รับประทานยาตามนัด หลังจากได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจากทีมเยี่ยมบ้าน (อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ อาจารย์พยาบาล) และพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ จากกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลบ้านโป่ง ผู้ป่วยได้ไปพบแพทย์ รับประทานยาตามนัด และรับประทานยาได้ถูกต้อง
3. ชายไทย อายุ 46 ปี มีประวัติการฆ่าตัวตาย 2 ครั้ง ไม่ยอมรับการเจ็บป่วยและไม่ยอมเข้ารับการรักษา หลังจากได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจากทีมเยี่ยมบ้าน (อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ และอาจารย์พยาบาล) ทำให้ผู้ป่วยยอมเข้ารับการรักษาที่กลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลบ้านโป่ง

สิ่งที่ได้เรียนรู้/ผลงานจากการปฏิบัติการพยาบาล

1. แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางด้านอารมณ์ในชุมชน
2. การดูแลสุขภาพจิตของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่อยู่ในพื้นที่ควรประสานความร่วมมือกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

แนวทางการปรับปรุงพัฒนา

จากการปฏิบัติการพยาบาล (faculty Practice) ในปีการศึกษา 2564 นี้ เป็นการปฏิบัติในพื้นที่
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ เป็นครั้งแรก และมีเวลาปฏิบัติกิจกรรมระยะสั้นๆ เพียง 10 วัน ทำให้การปฏิบัติกิจกรรมไม่สามารถประสานงานได้ครบทุกส่วนตามที่ได้วางไว้ในเบื้องต้น เช่น เจ้าหน้าที่จากองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน ดังนั้นในปีการศึกษาต่อไปควรพัฒนาต่อยอดคือ วางแผนและประสานงาน
ล่วงหน้า เพื่อเพิ่มเจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ผู้นำชุมชน มาร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการ
จัดการสุขภาพของประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลครอบคลุมทั้งทางด้านสุขภาพ
เศรษฐกิจ และอาชีพ

ขอรับรองว่าข้อมูลการปฏิบัติการพยาบาลในหน่วยบริการสุขภาพของข้าพเจ้าเป็นความจริงทุกประการ
และได้ส่งหลักฐานผลลัพธ์การทำ Faculty practice ประกอบแนบมาด้วยแล้ว

ลงชื่อ

(นางสาวหยาดชล ทวีธนาวณิชย์)

ขอรับรองว่า นางสาวหยาดชล ทวีธนาวณิชย์ ได้ปฏิบัติ Faculty practice ครบถ้วนตามตารางการ
ปฏิบัติงานและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ลงชื่อ

(นางสาวศิริกุล การุณเจริญพานิชย์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ขอรับรองว่าข้อมูลการปฏิบัติการพยาบาลของ นางสาวหยาดชล ทวีธนาวณิชย์ ในหน่วยบริการสุขภาพ
ของข้าพเจ้าเป็นความจริงทุกประการ และได้ส่งหลักฐานผลลัพธ์การทำ Faculty practice ประกอบแนบมา
ด้วยแล้ว

ลงชื่อ

(นางยุพา พูลสวัสดิ์)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอ้อ

ภาคผนวก

เอกสารความรู้

เรื่องการให้คำปรึกษาและการดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้า

สำหรับ อสม.

เอกสารอ้างอิง

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. (2562). คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ เพื่อการยกระดับ อสม.
เป็น อสม. หมอประจำบ้าน. มปท.

ขจีรัตน์ ปริกเอโก และ คณะ. (2559). คู่มือการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชนสำหรับบุคลากรของ
หน่วยบริการระดับปฐมภูมิ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดแสงจันทร์การพิมพ์.

นันทาวดี วรสุวัส. (2560). คู่มือความรู้สำหรับสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชี่ยวชาญสาขาสุขภาพจิตชุมชน.
ของแก่น : โรงพิมพ์พระธรรมขันธ์.